

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 45.

Indult Bétsből, Pénteken, Június' 6-dikán, 1828.

Jóniai Szigetek.

A' Corfui Újság Május 17-dikén ezeket jelenti. „Bizonyos tudósítást vettünk a' felől, hogy, fájdalom! a' pestis Hydra és Spezzia szigetein valóság-gal kiütött. Úgy látszik, hogy ezt a' veszedelmes ragadó nyavalyát a' Török fogságból kiváltott Görögök hozták Módonból a' nevezett szigetekre. A' Görög Kormányzók hatalmas eszközöket vett elő, hogy a' Pestis valamimódon tovább ne terjedjen.“

„Zantéből írják, hogy az egyesült Hatalmasságok hajói, mellyek a' Meszéniai váraknak a' tenger felől való elzárásokra rendeltettek, egy Egyiptomi Korvetten fogtak el, melly Görög foglyokkal rakva Módonból Alexandriába szándékozott hajózni. Ezen történet felől az Admirálisok azonnal tudósítottak.“

„Anatolico várát a' Görögök folyvást ostromolják, ámbár a' Törökök annak segítséget küldöttek. Az Ostromló sereget magok részéről a' Görögök is megszorították.“

Corfui tudósítások szerint Május 20-dikáról; a' Lord Fő Kommissarius Adám Generális azt parantsolta, hogy mivel Hydra és Spezzia szigetein a' pestis kiütött, minden kereskedő hajók mellyek Török és Görög Országból jönnek, (azokat kivéven, mellyek Prevesától és Artától indultak ki) s

itt Corfunál szándékoznak kikötni, huszonöt napi Contumacián kívül, még két hétig szellőztető veszteglés (Sciornó) alá vettessenek. Ezen tizennégy napi veszteglés ideje alatt, egy lépést sem szabad tenni a' végre, hogy valaki vagy az utazók vagy a' szellőztetés alá vettett portékák kiszállítására menjen. A' hadi hajók Contumaciái veszteglése 28 napra határozott, melly eddig 21 napig tartott. — Ezen szoros parantsolat a' Jóniai szigetekre az Egészséges állapotra ügyelő minden Hivatalokhoz megküldött: hogy ez által a' pestisnek elterjedése megátoltassék.“

„A' melly hadi hajók az idevaló kikötőhely előtt állottak, ú. m. Rattlesnake és Pelonus Korvettek, a' Bombahányó Etna ánglus hajók; és a' frantzia fregát Iphigenia, a' mult éjjel (Május 16—17 között) délfelé eleveztek. A' mennyire tudjuk, az egyesült Hatalmasságoknak minden hadi hajói, mellyek a' Levantán találtatnak 's valami bizonyos tzelra még eddig nem rendeltettek, Navarinnál fogják magokat egyesíteni Codrington Vice Admirális vezérlete alatt, a' ki oda váratik, hogy egyesített erővel munkálódjanak és Ibrahim Basát arra kényszerítsék, hogy Móreát oda hagyja, — minthogy az Attyával ez eránt Egyiptomban tartatott alkudozások sikeretlenek voltak.“

Portugallia.

A' Messenger des Chambres nevű Párisi Újság Május 27-diken ezt a' nevezetes Tzikkelyt közli; és tsak azért, hogy ezen fontos történetet hamar közölhesse, ugyan ezen napon kétszer adta ki az Újságot: „Ma reggel vettük a' Lisbonai Udvari Újságot, melly Május 18-dikán költ. Ebben igen fontos Hivatalbeli Oklevelek vagynak, mellyeket holnap közlenni fogunk. Úgy látszik, hogy Dom Miguel Infans feltétele mellett megmarad. Ő a' Frantzia és Nagy Britanniai Udvarokhoz követeket nevezett ki. — A' Globe és Traveller Újságok úgy írják mint bizonyos dolgot, hogy minden Udvarok Személyviselői oda hagyták már Lisbonát. Az Algarhiai Püspök állhatatosan ellentállott, 's nem hagyta magát a' pártos féltől megszédítettetni. — Bétsből egy Kurír érkezett Lisbonába hivatalos írásokkal, mellyekben az Infansnak maga' viselete feltette helytelennek neveztetik.

A' Justitz-Minister Május 7-kén egy Rerülő-parantsolatot bocsátott széljel az Országban a' Megyés Tisztekhez, mellyben kihirdettetik, hogy az Infans Május 5-kán költ Végzésében az Ország három rendeit öszve hívja. Az Udvari Újságban Május 8-kén egy Nyilatkoztatást adott ki a' Politzia Fő Igazgatója, mellyben az Infansnak köszönet mondatik azon mély böltességéért, melly szerént a' Fő Város lakosinak kívánságát (a' Királyi név felvétele eránt) elfogadta. Evorában és Portóban nagy zenebonak támadtak. Az ott (valamint más több helyeken is) lévő Hatonaság az Infans Dom Miguel ellen feltámadt.

Frantzia Ország.

Toulonból írják Május 13-dikán, hogy az odavaló kikötőhelyből ugyan

azon napon a' közelkezendő hadi hajók indultak ki a' közep tengerre, úgymint: Scipio, lineahajó, Kommandánsa Bougainville: Breslau lineahajó, Kommandánsa Maillard de Liscourt: Sirene fregát, R. Robert. Ezek a' hadi hajók Miloszigetéhez mennek, hogy ott Rigny Vice Admiralis Hajós seregéhez tsatolják magokat. Ugyan tsak Toulonból azt is írják, hogy az odavaló kikötőhely előtt még 26 hadi hajó áll készen, mellyek induló felben vagynak.

A' Journal de Commerce nevű Párisi Újság egy Hirdetést foglal magában, melly által felszólítja és meghívja az, a' Párisi Nemzeti Gardának minden rangú tagjait, valakik 1827-ben Apr. 29-dikén a' Mars mezején tartott hadvizsgálaton jelen voltak; hogy egy bizonyos helyen gyűljenek öszve, es egy kérő írásnak, melly az Országos Követek Házába a' Gyűlésnek be fog adatni, magokat írják alá.

Orosz Ország.

Tiflisből Gruziának fővárosából írják Apr. 25-dikán, hogy az Orosz hadi seregek közül egy Tsászári Testőrző egész Regiment az nap ment be azon fővárosba Sipov Oberster vezérlése alatt. Rendkívül való örömmel fogadták a' lakosok ezen sereget, melly magát a' Per-sák ellen viselt háborúban kiváltképpen megkülömböztette; 's most azon kintset a' fővárosba visszahozta, mellyet a' Gruziai lakosoktól Aga Mahomed Chan kegyetlenkedéssel tsikart ki és ragadt el.

Spanyol Amerika.

La Quayra April. 4-kén „Az Oceanai nagy Gyűlésről még semmi bizonyost nem tudunk. Azt beszéllik, hogy a' Gyűlés napja elhalasztott. A' Ven-

czuelai Tisztviselők Esedező levelet készítettek a' nagy Gyűléshez, mellyben Bolivárt örökös Elölülőnek vagy Dictatornak kéri kinevezetni. Puerto Cabello hasonlóan Dictatornak kívánja tételni Bolivárt. Az egész fegyveres katonaság mellette van. Mi tévő fog Bolivár lenni? azt senki meg nem mondhatja.

Nagy Britannia.

Május 16-kán az Alsó Házban a' Kints-Tár Cancelláriusa a' Tengeri katonaság tartására való Summa-pénz megadását kérte. — Parnell Úr 50,000-ról 28,000-re kívánta annak számát lejjebb vitetni. Graham Úr figyelmeztette a' Házat Frantzia Országra, melly szüntelen azon van, hogy tengeri erejét nevelje. A' lejjebb szállításnak ideje most nints. Európának meg kell mutatni, hogy Anglia nem 50,000 — hanem, ha a' szükség azt kíváná, 60,000 Tengeri katonát is tudna tartani. — Calcraft és Cockburn Urak a' békeség fenntartására legjobb eszköznek ítélték, ha az Ország mindég készen áll a' háborúra. — A' Parnell Úrtól tanátsolt lejjebb szállítása a' Tengeri katonaságnak általmazóra nem talált.

Május 19-kén Wilson Úr egynehány kérdést tett Minister Peel Úr elébe a' külső Országi dolgok, nevezetesen az Orosz's Török Háború eránt. „Mikor én a' Gyűlés elején — így kezdte beszédét — Országunk külső politikája felől a' külső Ministert megkérdeztem: feleletül igen kétséges kifejezésekkel azt nyertem, hogy Anglia Orosz Országgal és ez, a' Török Udvarral úgy áll, mint az előtt állott. Most már nyilván van, hogy Orosz Ország hadat izent a' Töröknek, az Orosz Hadisereg a' Pruthon keresztül ment's Konstantinápoly-

nak tart. Itt hát már én azt kérdem: mitsoda helyheztetésben vagyunk mi most Orosz-Országgal a' Jul. 6-kán szerzett Szövetségekötésre nézve? — Frantzia Ország 80 milliom Frankot vészen fel költsön, fel szállítja a' fegyver viselésre Kiroftakat (Conscriptusokat) a' Zászlók alá, erős hadi készüléteket tesz, és a' Finantz-Minister a' Parlamentben a' többek közt azt mondja „Frantzia Ország a' maga „részéről nem nézheti tovább hidegen „a' Görögök nyomorúságát, és olyan esz- „közökről fog gondoskodni, mellyek azt „legalább lágyítsák“ Jól meg kell jegyezni Uraim! hogy Frantzia Országban a' Ministerek nem szoktak készületlenül beszélni (extemporizálni) hanem minden szót előre gondosan megfontolnak a' Kabinetben. A' Frantzia Minister említett szavai majd úgy hangzanak, mint valami, ha nem vád is de legalább panasz a' több Szövetségesek ellen; s mintha azt akarná vele a' Minister mondani: Orosz Ország már sokra is ment, Anglia pedig mozdulni sem akar a' Görögök sorsa megállítására, a' mire-egyébaránt kész Frantzia Ország mindent, a' mi tőle telik, megtenni. — Még a' volna rososz Angliának, ha Frantzia Ország egyes egyedül lenne munkás Görög Ország dolgában, vagy ha Orosz Országgal kezlet fogván az Európai egyarányt (équilibre) s békeséget megzavarná. Nem azt akarom én ezzel mondani, hogy Országunknak Frantzia Országgal egyesülve valami Keresztes háború forma eszeveszett hadakozásba kellene a' Görögök kedvéért botsátkozni. Azt én nem akarom, — én azt hiszem, hogy, ha Anglia Frantzia Országgal egy akaraton van, úgy nem kell több egy két ezer emberrel, s bizonyos pénzbeli segedelemmel a' Görögök számára: azonnal meg lesz Morea a' Törököktől tisztítva. Angliának haszna van abban, hogy Gö-

rög Ország nagy és hatalmas légyen. Ugy tekintem én azon Országot mintegy erős töltést (gátot) mellynek hirtelen felépülésétől függ Európa hátorsága. Azt kérdem azért másodsor, hogy áll-e még Anglia a' Julius 6-ki Tractatus pontjai mellett, mellyek szerént nékie Frantzia és Orosz Országokkal egyet értve közös munkával kellek a' Görög Ország sorsát elhatározni? Még egyet kérdek. Ugy látszik hogy a' Navariannál magokat vitézül forgatott férjfiak nem használták a' kedvező környül-állást és annyira nem gondoltak a' Tengerpartok és kikötőhelyek bezárásával, hogy Ibrahim Basa szabadon küldözte Egyiptomba Hajóit és onnan viszont új eleséget hordtak néki Moreába. Szeretném tudni, hogy az ott lévő Anglus Admirális mitsoda okot 's mentséget hoz fel ez eránt, miért nem zárta el szoroson a' Móreai várakat minden lehető közösüléstől?

Peel Úr felállván így szóllott: „ezen kérdésekre, mellyeket az érdemes Úr feltett, környülállásos feleletet nem adhatok — reménylem, a' Ház nem fogja arra magyarázni, mintha én az Országglószék politikáját felvilágosítani, és ha a' szükség kívánná, azt menteni nem akarnám. A' Ház által fogja látni, hogy az Okosság hallgatást kíván. Mind az a' mit mondhatok, ennyi, hogy attól a' szempillantástól fogva, mellyben a' Julius 6-diki Szövetség kötött, egész ekkoráig a' Korona Tanátsosi igaz lelkekből kívánják a' nevezett Tractatus pontjainak általános betöltését. Mi mindég abban az értelemben voltunk, hogy az Emberiség Anglia' és Europa' közjára kívánja, hogy valami lépés tételtesek a' végetlen hartz megszüntetésére és azon helyheztesnek, mellyben ezentül Görög Ország Török Országgal állani fogjon, eligazítására. Anglia erősen el van határozva a' Kötésnek Szövetségesével

egyet értve leendő végrehajtására. Most már világ szerte tudva van, hogy egy a' Szövetséges Fejedelmek közzül más helyheztesben áll a' Török Udvarhoz, mint a' millyenben a' Tractatus szerződésekor állott. Orosz Ország hadat izent Török Országnak. De ezen háború nem öldözze fel a' Szövetséges Hatalmasságokat az említett Szövetségbeli kötelezettesek alól; hanem alkalmatosságot tsak ugyan nyujt más fontos gondolatokra a' nevezett Tractatus végrehajtásának módja felől. Többet most nem mondhatok. Az Országglószék két dolgot tartott szeme előtt, egyiket, hogy a' Görög Országi dolgok eligazittassanak, másikat, hogy az idegen Országoknak a' más Országok dolgába való beleavatkozása határok közzé szorittassék, és a' fenn forgó tzelnek elérésére semmi a' szükségeseknél nagyobb eszközök elő ne vétetessenek. — A' mi a' harmadik kérdést illeti, a' Móreai kikötőhelyek zárva tartására kiadta az Országglószék a' szükséges parantsolatokat. Az igaz, hogy némelly dolog felvilágosítására szolgáló levelek 's jelentések érkeztek az Országglószékhez. De azokra én most ki nem terjeszkedhetem. Én ezen talám elégtelennek tetsző feleletem mellett szükségesnek látom újra elmondani, hogy én, a' jelenvaló szempillantásban magamat szoroson köteleességemhez tartván, többet nem szóllhatok. Hanem, annak idejében fel fog a' Ház előtt az Országglószék magaviselete világoztatni.“

Május 22-kén az a' hír járt a' pénzpiazton (Börzén) hogy Huskisson és Palmerston Urak a' Ministerséget letették. Huskisson Úr mivel Peel Úrral öszveszóllalkozott. Lord Palmerston pedig Marquis Chandos kellős viadalra hívta ki, mivel Május 14-kén a' Canning Familiája pensionálttatása dolgában, ellene némelly sértő szavakat ejtett ki.

Ugyan is — Marquis Chandos, Canningot kissebbíteni kezdte, mint a' ki az Országnak sok kárt tett, 's a' Pensióinak ellene volt. Lord Palmerston megindulva felelt néki 's a' többek közt azt mondta: „fel marad a' Canning neve és tiszteltetik még akkor is, midőn az Ő érdemeinek kissebbítői régen elfogtak felejtve lenni.“ — Dawson Úr erre azt a' jegyzést tette, hogy ezen szavakat Lord Palmerston talán csak felhevülésből találta száján lá szalasztani. De a' Minister ezt tagadta, és szavait újra elmondta. — Marquis ez által magát megsértetve képzelve, a' Lordhoz kihívó levelet küldött. — Így beszélnek a' dolgot a' Párisi Május 25-ki Újságlevelek. A' Londoni Újságlevelekben egész Május 20-káig erről egy szó sem fordul elő. Újabbak pedig még nem érkeztek hozzánk.

Elegyes tudósítások.

Öt hat nappal ez előtt egynehány Német Országi Újságok több rendbeli ütközeteket hirdettek 's írtak le, mellyek az Orosz Seregek és a' Törökök között a' mint az Újságok írják Május 15-dikén Turtukainál, Czarnovodicánál és Kozlodzynál történtek. Ezek az Újságok a' Törököket nagyon megverték, sőt némelleyek még annyira is mentek, hogy a' meggyőzött ellenségtől elszedett zászlók 's az elesett Generálisok és vezérek számát is elő adták. — A' Norimbergai Correspondens és a' Közönséges Újság (Allgemeine Zeitung) megnevezik ugyan a' kút főt, a' Lembergi Újságot, a' mellyből a' tudósítást vették, 's a' mellett a' dolgot úgy adják elő mint bizonyost; mások azt sem említik, hanem úgy beszélnek elő a' történetet, mint a' mellyet kétségbe sem hozhatni. Voltak azonban

más Újságírók, kik — minthogy Olvasóknak, a' mennyiben rajtok áll, csak valóságos történetekkel szoktak kedveskedni, — ezen elhírelt ütközetekre is mint valóságos költeményekre az Újság Olvasókat figyelmetesekké tették. — Most már kisélt, hogy az egész környülállásosan előadott történet tsupa költemény volt, mellyel annak első koholója vagy jövendőlni szeretett volna, vagy a' mi rosszabb, Olvasóit e' féle ámitással kívánta mulattatni, a' miben — azt hisszük, — egy józan gondolkozású Olvasó sem gyönyörködhetik.

A' jelenvaló idő környülállásai közzött figyelemre méltó egy Anglusnak előadása, mellyben a' mostani Török Tsászárrol Mahmudról egy Anglus Folyóírásban, tulajdon tapasztalása után czecket közli.

Egynehány esztendővel ez előtt Konstantinápolyban mulatván, jelen voltam egy Hadvizsgálaton, mellyre a' Sultán a' Jantsárokat és a' maga testőrző Seregeit öszvegyűjtötte. Ezen hadi gyakorlásra igen kies völgy vala választva, mellyben imitt amott dombok emelkedtek, 's azokról az egész hadat könnyű vala belátni. Az egész völgy tarka turbánokkal mintegy heterítve látszott lenni. Mély tsendesség uralkodott körös körül. — Dél felé megjelené a' Sultán egy igen szép arabs tsödör paripán, körülveve nagy számú 's pompás öltözetű Tisztoktól, Basáktól, Seraskierektől, 's a' t. Noha ezek többnyire mind válogatott szép emberek voltak, de mégis mindnyájok között csakugyan legszebb volt a' Sultán, sőt azt lehet mondani, hogy azon sok ezerek között, kik ott öszvegyülekezve valának, alig találkozott talám csak egy is, a' kit e' részben vele öszve lehetett volna hasonlítani, noha a'

Törökök általjában véve majd mindszép emberek. A' Sultán egész ábrázatja Görög szabású, mellyen a' rátartós Török gög szembetünöleg kitetszik; az orra egyenes hoszszú, teljes kerek nagy szememély gondolkozást mutatnak, ajakai éles metszésűek 's az álla napkeleti izmos állású. Nagy elmét mutató ábrázatjából mély hêlâtásával párasodott maga elszánását könnyen kinézhetni. Haját domború tekertses pompás turbánjától nem láthattuk; szakállá' mint a' fekete bûrsony. A' turbánját kivévén, mellynek az eleje gyemántoktól ragyogott, a' ruházata, kivált tisztjeinek fénylô öltözeteihez hasonlítva, igen egyszerű volt. Maga előtt 's körül minden tárgyat szemlêlni akarván, tüzes szemeit mindenfelé forgatta, nem úgy mint az Ásiai Uralkodóknak szokása, kik nagy méltósággal 's kevély göggel merôn tsak előre néznek, mintha látni nem, hanem tsak látatni akarnának. — Mi Európaiak, mind Anglusok egy csoportban állván, egy szempillantásig ránk függesztetteszemelt, de hirtelen kevélyen 's mintegy megvetôleg ismét másfelé nézett, a' nélkül, hogy megvetést mutatni látszott volna. Maga a' Sultán maga kedveltetô méltósággal lassú lépést lovagolt, az alatt hogy a' körülê levô alsóbb tisztiek parantsolatjaival ide 's tova körülötte nyargalódtak. Végre a' Sultán megállott 's test örzô serege közül a' fehér ezred közbe vette. Ez a' had tetejétől fogva talpig tiszta fehér öltözetű 's mind szép magas szál emberekből áll. Ezeket követte a' veres testörzô sereg. — Mind a' két seregnek mind termete mind magok viselete azt mutatja, hogy tapasztalt, fegyverviselôk előtt hadban egyik sem állhatna meg. — Elkezdôdván a' törökmuzsika, minden seregek megindultak; 's a' lovasság igen szép fordulásokat tett. Ezután a' Nagy Úr lováról leszállván egy nyári szín alatt

egy Dívánra letelepedett 's két legkedvesebb Tisztjeivel együtt onnan nézte az elkezdôdött hadi gyakorlásokat, melly mintegy két óráig tartott. Leginkább kiemutatták ezek között magokat a' Jantsárokk, kik a' Török hadaknak színei, 's próbált vitéz emberek, úgy hogy ha a' Nagy Úr rámehetett volna, a' mire igyekezett, hogy ezeket Európai hadi fenytékre 's gyakorlásokra szorítsa; ez a' száz ezer emberbôl állott kemény hadi nép, hatalmas ereje lett volna a' Török Portának az Európaiak ellen. Ezek mellettünk elmenvén némelleyek közülök bennünket káromlottak, mások vagy mósolyogva vagy megvetô tekintettel ránk pillantottak; 's egynehány hónap múlva ez a' kevély had részszerént a' Bosporusba hányatott, részszerént a' Serail kapuji előtt fô nélkül halmokra rakatott.

A' Magyar Nemzeti Museumnak természeti és mûvészi ritkaságokból álló Gyûjteménye most két esztendô elfolyása alatt nevezetes adományokkal gazdagított. Különösen említést érdemel ezek között Méltos. Gyurtsákkalvali Gyurtsák János Károly Úrnak, Báro Frimont Huszár Regementjebeli Oberst-Lieutenantnak, az Orosz Tsászári Sz. Wladimir Rend Vitézzének Hazafüi nemes tette, ki legközelebb a' Magyar Museumot igen jeles Gyûjteményével szaporította. Olly szerentsésen tudta ugyanis a' tiszfelt Oberst-Lieutenant Úr, Tiszti kötelességei hétöltése mellett alsó Olaszországban különösen Siciliában és Nápolyban töltött idejét használni, hogy két esztendô alatt részszerént maga fáradozásai által, részszerént tulajdon költségén számos és nevezetes természeti, mívészti tárgyakat 's más régiség maradványit szedett össze, hogy azzal Edes Hazájának Nemzeti Museumát gazdagít-

hassa. Az egész Gyűjteményt 25 deszkaládákba rakalván, annak egy részét az Ország határáig tulajdon költségén már el is szállította. Találhatnak ezen Gyűjteményben 2000 darab Tsigák, Kágy-lók 's az Adriai és Közép tengereknek más termései, egy igen szép és tanulásra szolgálható hértz nemű gyűjtemény; különösen 1500 Vulkánbéli darabok Siciliából, Nápolyból, és a' Lipári Szigetekből; nem külömben számos pallérozott könekek, 's kövekből készített mes-termívek; ezenkívül egy szép gyűjtemény, melly a' hajdani kornak művészi tárgyait kénkőre lenyomva ábrázolja. — Ugyan-
tsak a' tisztelt Oberst-Lieutenant Úr közbenjárásának köszönheti a' Pesti Királyi Universitásnak Botanicus kertje azt is, hogy ez most Palermóval és Nápolyjal egybeköttetésben legyen. — Ezen nevezetes Gyűjtemény Nádor-Ispány Ó T. K. Fő Hertzegségének, a' Magyar Nemzeti Museum Protectorának parantsolatjából, külön választatva 's rendbeszedetve, Gyurtsák Gyűjteményének fog nevezetni; a' midőn e' felől bővebb tudósítás fog kiadatni.

Magyar Ország.

Fő Méltóságú Hertzeg Rudnay Sándor az Országnak szeretve tisztelt Primása, a' múlt napokban Fő Pásztori hivatalának buzgó gyakorlásában fáradozott, midőn Pünkösöd napján, Máj. 25-dikén Budán a' Bérmatás Szentségének feladása által mind a' két nemen lévő szá-

mos híveket a' szent Hítben megerősített; más nap pedig, Pünkösöd hétfőjén, Pesten a' Fő Pébánia templomban ugyan ezen egyházi szent tételt egész nap folytatni méltóztatott.

Beláról írják, Szepes Vármegyéből, hogy ott Május 21-dikén estvel 9 óra tájban vígyázatlanságból tűz támadott, melly noha erős szél nem fújt, mégis két óra alatt 78 nagyobb házakat és 24 tsürt lángok prédájává tett. Az elégett házak közül tsak négy volt a' Tűzkár megtérítő Bétsi Társaság oltalma alá bévallva. A' tűz villám sebességgel olly hamar elterjedett és erőt vett, hogy minden kitelhető emberi segedelem mellett sem lehetett annak többé elejét venni vagy annak terjedését meggátolni, noha mind Késmárkról, mind a' körül belől lévő falukból nagy számú lakosok jelentek meg az oltásra, a' kiknek serény munkálkodások tsakugyan azt tette, hogy a' tűz még tovább nem terjedt. Az elégés által megkárosodott polgárok nagy veszteségeket különösen az oda égett marhák nagy száma, az elpusztított 's hamuvá lett házi eszközök, gabona, széna és szántó vető szerek soksága teszi legsúlyosabbá. Ezen nagy szerentsétlenség között mindazáltal különös Isténi gondviselés az, hogy egy ember sem vesztette el életét. Vajha ezen szerentséttlen polgárok Keresztyén felebarátjaik között számos jóltévő felsegállókra találának!

J e l e n t é s a' Bétsi Magyar Újság tisztelt Olvasójához.

Igérletünk szerént, hogy t. i. Újságunk Erdemes Olvasójának, minden fertály esztendőben egy egy kiszívelt Vármegye Mappával fogunk a' Magyar Atlásból kedveskedni, Mártzius vége felé Pozson Vármegye Mappáját minden Újságung mellett kettős posta petsét alatt elküldöttük. Ezen folyó Júniusban, ugyan illyen módon küldjük Moson Vármegye Mappáját, melly a' Dunántúli Ke-

rületben száma szerént első. Így minden fertályban más más Kerületből veszik Erdemes Olvasójink rendre a' Vármegeyék Mappájit. — Jól tudja azt ezen Újság Kiadója, hogy a' mostani nevezetes hadi környülállások között, még kedvesebb szolgálatott tehetne Újsága tisztelt Olvasójinak, ha a' Török Birodalom kimetszett rajzolatjával kedveskedhetnék; de abban még most módja nints; sőt ha volna is, egy ilyen haszna vehető nagy Mappának kimetszetése egynehány hónapi munkába kerülne, holott éppen ezen idő alatt lehetne talám annak legtöbb hasznát venni. — Hogy tehát legalább Azoknak, kik a' Török Birodalom földképét megszerezni, és az Újság Olvasása közben használni kívánnák, szolgálatjokra lehessek; a' Bétsben kijött, egy táblán lévő nevezetesebb Mappákat nagyságok és árok szerént ide alább feljegyzem, 's azokat, ha az eránt postán megváltott leveleik által nálam rendelést tenni méltóztatnak, megveszem és az Újság mellett posta petsél alatt azonnal megküldöm.

Az ároknak felküldése hozzám, midőn a' közelítő második félesztendőre TT. Olvasóim Újságot rendelni méltóztatnak, annak árával együtt legkönnyebben megeshetik.

Az itt találtató Európai és Ásiai Török Birodalom Mappái ezek:

Nro 1. Fried-től Bétsben, 1828. Szélessége másfél láb, egy hüvelyk; magassága egy láb, másfél hüvelyk. A' metszése igen tiszta, szép, és könnyen olvasható: kiszínelve az ára 50 kr. ezüstben.

Nro 2. A' Török Birodalomnak legjobb rajzolatok után készített Mappája, név és esztendő szám nélkül: Szélessége közel harmadfél lábnyi; magassága egy láb, nyoltz hüvelyk. Könnyen olvasható. Kiszínelve 48 kr. ezüstben.

Nro 3. Az egész Török Birodalom Mappája. Hammer-től. Norimbergában. 1825. Nagysága az elebbenivel Nro 2. egyező; de ezen az írás több, tömöttebb, apróbb 's ennél fogva nehezebben olvasható. Az ára kiszínelve 56 kr. ezüstben.

Nro 4. Hammer Mappája szerént munkában vagyon itt Bétsben a' Török Birodalom Mappája; melly igen szép metszéssel készül, 's a' mívész szava szerént Június közepén már kiadatik. Az ára kiszínelve 1 f. ezüstben. Ez legjobb. (Möllertől.)

A' Magyar Kurírnak fél esztendei ára 15 V. forint, melly előfizetést méltóztatassanak érdemes Olvasóim Június vége előtt felküldeni, hogy így az Újság folyvást járhasson. Minthogy a' Kurír felől Januáriusban kiadott Tudósításomban tett ígertemet híven telyesíteni igyekeztem: reménylem, hogy TT. Olvasóim száma mind azért, mind az igen nevezetes időpont tekintetéből, mellyben élünk, szaporodni fog; 's ahöz képest a' jövő félesztendőben Újságom mellett különös Tzím alatt járandó hasznos Toldalékkal is már kedveskedhetem, mellyről legközelebb hővebben tudósítom ennek Érdemes Olvasójit.

M á r t o n J ó ' s e f,
Professor.

Iakása Landstrasse Nro 65.

Szerkeztető és Kiadó M á r t o n J ó ' s e f, Professor.

Nyomtató Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro. 752.)

LANDKARTEN,

welche

im Verlage

bey

FRANZ. MOLLO

in Wien zu haben sind:

in C. M. fl. kr.

Topographische Karte vom OSMANISCHEN REICHE in Europa, nebst den angränzenden Ländern, als: Siebenbürgen, einem Theil von Ungarn, Klein-Asien, etc. von <i>J. Danielow</i> , in 6 Blättern	6 —
Auf Leinwand gezogen	10 —
Neueste Karte vom TÜRKISCHEN REICHE in Europa nebst den angränzenden Ländern von <i>G. Möller</i> , ein grss. Blatt 1828.	1 —
NB. Auf der Karte selbst ist der Plan und die Umgebungen von Constantinopel in einem grösseren Masse besonders deutlich angegeben, wodurch selbe äusserst interessant ist.	
Karte der EUROPÄISCHEN und ASIATISCHEN TÜRKEY, das schwarze und azowische Meer nebst den angränzenden Ländern von Ungarn, Russland, Persien etc., ein grss. Blatt	— 48
Karte von der EUROPÄISCHEN TÜRKEY, ein kleines Blatt	— 24
Topographische Karte von der Moldau, Bessarabien, Bukovina, nach <i>Bauer</i> , v. <i>Abbé Herbitz</i> , in 4 grss. Blättern	4 —
Topographische Karte von der WALLACHEY und den angränzenden Ländern, v. <i>Dirwaldt</i> , in 2 grss. Blättern	3 —

- Topographische Karte v. d. OTTOMANISCHEN
PFORTE, enthaltend den südlichen Theil vom
Russischen Reiche, das ganze schwarze und
azowische Meer, Moldau, Wallachey, Bos-
nien, Servien, Bessarabien, Romanien, Bul-
garien, Macedonien, Albanien, Dalmatien,
Croatien, Slavonien, Siebenbürgen, einen
Theil von Ungarn, nach *Rizzi-Zanoni*;
von *Maire*, in 3 grss. Blättern 2 -
- Topographische Karte v. GRIECHENLAND und
den angränzenden Ländern, in 4 grss. Blättern 2 -
- Plan von CONSTANTINOPEL, in 1 Blatt - 30
- von den DARDANELLEN - 30
- Karte des EUROPÄISCHEN und eines Theiles des
ASIATISCHEN RUSSISCHEN REICHES, mit
Angabe aller Posten nebst den angränzenden
Ländern von Persien, Schwarze Meer, Moldau,
Wallachey und Bulgarien, von *J. Danielow*,
in 15 Blättern 10 -
- Carte Générale du Pays entre les MERS NOIRE,
et CASPIENNE avec la désignation de nouvel-
les Frontières de la Russie et de la Perse par
Darmet, 1827, ein grss. Blatt 2 -